

N:o 115.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 maj 1903.

» » » » Andra Kammaren den 22 » »

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1903 aflättna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i punkten 1 under åttonde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att *dels* höja det till chefens

för ecklesiastikdepartementet förfogande ställda anslaget för amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m. från dess nuvarande belopp, 15,000 kronor, till 18,500 kronor, eller med 3,500 kronor, *dels ock* — med utslutande af det i riksstaten upptagna anslaget å 2,000 kronor för anställande af ett biträde vid utförande af de inom departementet förekommande statistiska arbetena — till departementschefens förfogande för biträden vid utförande af de inom departementet förekommande statistiska arbetena på ordinarie stat bevilja ett anslag å 5,000 kronor, hvarigenom skulle tillkomma en ökning af 3,000 kronor.

Vid bifall härtill skulle anslaget till ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 81,800 kronor, komma att höjas till 88,300 kronor.

Riksdagen har ansett sig så mycket mindre böra för närvarande medgifva, att, på sätt af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, de till utförande af ecklesiastikdepartementet åliggande statistiska arbeten erforderliga belopp skulle i departementets stat sammanföras till ett särskildt anslag, som frågan om önskvärdheten af en sådan ändring i grunderna för statens uppställning lämpligen synes böra bedömas i sammanhang med pröfningen af det förslag rörande departementets stat, som inom en icke aflägsen framtid torde vara att förvänta från den af Eders Kungl. Maj:t den 3 oktober 1902 tillsatta kommitté för afgifvande af utlåtande och förslag rörande reglering af statens ämbetsverks och myndigheters löneförhållanden. De belopp, som på grund af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning blifvit beviljade, hafva därför ansetts böra i sin helhet hänföras till anslaget för amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m.; och har vid sådant förhållande anslaget å 2,000 kronor för anställande af ett biträde vid utförande af de inom departementet förekommande statistiska arbetena ansetts böra bibehållas oförändradt.

Vid granskning af den förebragta utredningen rörande de behöfliga anslagsbeloppen har Riksdagen trott sig finna, att ökad tillgång skäligen borde beredas till gratifikationer åt amanuenser, som utan arfvode tjänstgöra i departementet. Den uppgjorda beräkningen af anslagsbehovet i afseende å aflöningen åt de fasta amanuenserna har Riksdagen däremot icke ansett sig böra obetingadt godkänna, helst som fullständigare utredning angående departementets behof af fasta amanuenser och om den omfattning, hvori dessas arbetskraft tages i anspråk, kan antagas blifva af ofvannämnda kommitté åvägabragt och kommittéutredningen äfven torde bereda ökad möjlighet att tillse, att amanuenserna i de särskilda statsdepartementen blifva med afseende å arbetsprestationer och aflöningsförmåner såvidt möjligt med hvarandra likställda.

Med afseende å hvad nu anförts har Riksdagen, som funnit utredningen om anslagsbehovet icke i öfrigt föranleda någon erinran, ansett anslagsökningen böra begränsas till något lägre belopp än af Eders Kungl. Maj:t föreslagna 6,500 kronor och skäligen kunna bestämmas till 4,700 kronor.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen — med bibehållande af det i ecklesiastikdepartementets stat upptagna anslaget å 2,000 kronor för anställande af ett biträde vid utförande af de inom departementet förekommande statistiska arbetena — höjt det till departementschefens förfogande ställda anslaget för amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m. från dess nuvarande belopp, 15,000 kronor, till 19,700 kronor, eller med 4,700 kronor.

Genom detta beslut har anslaget till ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli, nu 81,800 kronor, höjts till 86,500 kronor.

Nationalmuseum.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att det i nationalmusei stat upptagna anslag å 5,000 kronor till brännmaterial m. m. måtte höjas med 1,000 kronor eller till 6,000 kronor samt uppföras såsom reservationsanslag, hvarigenom anslaget under rubriken nationalmuseum, nu 59,850 kronor, däraf fyra särskilda reservationsanslag å tillhoppa 26,800 kronor, skulle komma att uppgå till 60,850 kronor, däraf fem särskilda reservationsanslag å tillhoppa 32,800 kronor.

Emot hvad sålunda föreslagits har Riksdagen icke funnit anledning till erinran; och har Riksdagen alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, höjt det i nationalmusei stat upptagna anslag å 5,000 kronor till brännmaterial m. m. med 1,000 kronor, eller till 6,000 kronor, samt uppfört anslaget såsom reservationsanslag.

På grund häraf kommer anslaget under rubriken nationalmuseum, nu 59,850 kronor, däraf fyra särskilda reservationsanslag å tillhoppa 26,800 kronor, att uppgå till 60,850 kronor, däraf fem särskilda reservationsanslag å tillhoppa 32,800 kronor.

Kleresistaten.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom årlig ersättning för prostetunnor, tillkommande kontraktsprosten i Västerbottens andra kontrakt för Byske, Jörns och Älfsby församlingar samt Piteå stadsförsamling, bevilja 56 kronor 18 öre och för sådant ändamål öka den under rubriken kleresistaten uppförda anvisning i kontant, 29,652 kronor, med 57 kronor till 29,709 kronor, hvarigenom anslaget till kleresistaten, nu upptaget till 369,239 kronor, skulle komma att utgöra 369,296 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet i detta ärende blifvit anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, såsom årlig ersättning för prostetunnor, tillkommande kontraktsprosten i Västerbottens andra kontrakt för Byske, Jörns och Älfsby församlingar samt Piteå stadsförsamling, beviljat 56 kronor 18 öre och för sådant ändamål ökat den under rubriken kleresistaten uppförda anvisning i kontant, 29,652 kronor, med 57 kronor till 29,709 kronor.

På grund häraf kommer anslaget till kleresistaten, nu upptaget till 369,239 kronor, att utgöra 369,296 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

4:o) På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i en den 23 januari 1903 till Riksdagen aflåten proposition därom gjorda framställning, för ändamål, som i nämnda skrifvelse angifvas, höjt ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner med 6,350 kronor eller från dess nuvarande belopp 79,580 kronor till 85,930 kronor.

Universitetet.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat bevilja *dels* till upprättande af en ordinarie professur i germanska språk vid universitetet i Uppsala 6,000 kronor, däraf 4,000 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, *dels ock* till upp-

rättande af en ordinarie professur i germanska språk vid universitetet i Lund 6,000 kronor, däraf 4,000 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för blifvande innehafvare af dessa professorer till ålderstillägg och pension i enlighet med hvad därom för de ordinarie professorerna vid universitetet, med vissa särskilda undantag, är stadgadt.

Af hvad till statsrådsprotokollet blifvit i detta ämne anfördt har Riksdagen funnit behovet af en ny professur i de germanska språken vid hvarterdera universitetet vara ådagalagdt. Då Riksdagen sålunda funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts i förevarande afseende framställda förslag, har Riksdagen emellertid velat uttala önskvärdheten af att undervisningen vid universitetet i de ifrågavarande språken må hufvudsakligen omfatta språken på deras nuvarande utvecklingsståndpunkt och att skärpning af examensfordringarna icke må äga rum, men att dessa däremot så afpassas, att därigenom främjas förvärfvandet af en i det praktiska lifvet nyttig språkkunskap. Därest undervisningen sålunda finge en väsentligen praktisk riktning, skulle detta enligt Riksdagens förmenande komma att utöfva en gagnande inverkan äfven på språkundervisningen vid de allmänna läroverken, där ett stort antal af dem, som vid universitetet examineras i de lefvande språken, kan antagas vinna anställning såsom lärare.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på ordinarie stat beviljat *dels* till upprättande af en ordinarie professur i germanska språk vid universitetet i Uppsala 6,000 kronor, däraf 4,000 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för blifvande innehafvare af denna professur till ålderstillägg och pension i enlighet med hvad därom för de ordinarie professorerna vid universitetet, med vissa särskilda undantag, är stadgadt, *dels ock* till upprättande af en ordinarie professur i germanska språk vid universitetet i Lund 6,000 kronor, däraf 4,000 kronor såsom lön och 2,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för blifvande innehafvare af denna professur till ålderstillägg och pension i enlighet med hvad därom för de ordinarie professorerna vid universitetet, med vissa särskilda undantag, är stadgadt.

6:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, har Riksdagen för höjning af materielanslaget till patologiska institutionen vid universitetet i Uppsala från dess nuvarande belopp, 2,500 kronor, till 3,500 kronor på ordinarie stat beviljat ett belopp af 1,000 kronor.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, har Riksdagen till materiel för den oftalmiatriska kliniken vid universitetet i Uppsala på ordinarie stat beviljat ett anslag af 500 kronor.

8:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen till arfvode åt en amanuens å den obstetrisk-gynekologiska kliniken vid universitetet i Lund på ordinarie stat beviljat ett belopp af 900 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af anslaget till materiel för fysiska institutionen vid universitetet i Lund från dess nuvarande belopp, 2,500 kronor, till 4,000 kronor på ordinarie stat bevilja ett belopp af 1,500 kronor.

Riksdagen, som funnit behovet af anslagets höjning med det föreslagna beloppet vara visadt, har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för höjning af anslaget till materiel för fysiska institutionen vid universitetet i Lund från dess nuvarande belopp, 2,500 kronor, till 4,000 kronor på ordinarie stat beviljat ett belopp af 1,500 kronor.

10:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, har Riksdagen för höjning af anslaget till materiel för geologisk-mineralogiska institutionen vid universitetet i Lund på ordinarie stat beviljat ett belopp af 300 kronor.

På grund af de beslut, som under punkterna 5:o)–10:o) anmälts, har anslaget till universiteten, nu 856,724 kronor, ökats med 16,200 kronor eller till 872,924 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

11:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, har Riksdagen, för höjning af arfvodet åt amanuensen å karolinska mediko-kirurgiska institutets histologiska afdelning, nu utgörande 500 kronor, till 900 kronor på ordinarie stat beviljat ett belopp af 400 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning af anslaget till anskaffning af materiel m. m. för undervisningen i klinisk medicin vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från anslagets nuvarande belopp, 1,500 kronor, till 2,500 kronor på ordinarie stat bevilja ett belopp af 1,000 kronor.

Då af utredningen i ärendet synes framgå, att den begärda höjningen af ifrågavarande anslag är af behovet påkallad, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för höjning af anslaget till anskaffning af materiel m. m. för undervisningen i klinisk medicin vid karolinska mediko-kirurgiska institutet från anslagets nuvarande belopp, 1,500 kronor, till 2,500 kronor på ordinarie stat beviljat ett belopp af 1,000 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjning till 1,000 kronor af det å karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppförda anslag å 750 kronor till arfvode åt kanslerssekreteraren på ordinarie stat bevilja ett belopp af 250 kronor, med förklarande att det sålunda förhöjda anslaget skall utgå under villkor att de af tjänsten föranledda kostnader för hyra af arkiv- och expeditionslokal samt för skrifmaterialier och expenser af tjänstinnehafvaren bestridas.

Då giltiga skäl för den ifrågasatta anslagshöjningen synas vara anförda, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för höjning till 1,000 kronor af det å karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppförda anslag å 750 kronor till arfvode åt kanslerssekreteraren på ordinarie stat beviljat ett belopp af 250 kronor, med förklarande, att det sålunda förhöjda anslaget skall utgå under villkor att de af tjänsten föranledda kostnader för hyra af arkiv- och expeditionslokal samt för skrifmaterialier och expenser af tjänstinnehafvaren bestridas.

Riksdagens i punkterna 11:o)—13:o) här ofvan anmälda beslut föranleda en ökning af anslaget till karolinska mediko-kirurgiska institutet, nu 210,300 kronor, med 1,650 kronor eller till 211,950 kronor.

Allmänna läroverken.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att, under förutsättning att Stockholms stad tillhandahölle erforderliga och lämpliga lokaler för utvidgning af Östermalms femklassiga allmänna läroverk till ett å realinjen fullständigt läroverk med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastik-ärenden den 12 januari 1903 angifven ökning af dess lönestat, ordinarie reservationsanslaget till allmänna läroverken måtte höjas med 14,150 kronor, vid bifall hvartill detta anslag komme att ökas från dess nuvarande belopp, 3,330,611 kronor, till 3,344,761 kronor.

Enligt hvad nämnda statsrådsprotokoll gifver vid handen, skulle ökningen i läroverkets lönestat afse:

lön åt 5 lektorer à kronor 2,500	kronor 12,500: —
höjning af lönen åt rektor från 4,000 kr. till 4,500 kr. ...	» 500: —
» » » » musikläraren från 450 till 750 kr. ...	» 300: —
» » » » teckningsläraren från 600 till 1,000 kr. »	400: —
» » » » gymnastikläraren från 600 till 1,000 kr. »	400: —
» » » » skolläkaren från 100 till 150 kr.	» 50: —
	<hr/>
	summa kronor 14,150: —

Till Riksdagens kännedom har kommit, att sedan af stadsfullmäktige i Stockholm inforadrats yttrande, huruvida de vore villige och i tillfälle att redan till början af läsåret 1903—1904 anskaffa och tillhandahålla erforderliga, lämpligt belägna lärosalar jämte nödig inredning för en nedre och en öfre afdelning af en vid Östermalms läroverk inrättad sjätte klass å reallinjen jämte nödigt utrymme för behöfliga instrument, laborationer m. m., allt under förutsättning att vederbörligt beslut om dylika afdelningars upprättande vid läroverket fattades senast under juni månad 1903, så hafva stadsfullmäktige uti en till öfverståhållareämbetet den 19 januari 1903 aflåten skrifvelse, som blifvit genom ecklesiastikdepartementet till Riksdagens vederbörande utskott öfverlämnad, förklarar sig beredda att under angifna förutsättningar till början af läsåret 1903—1904 hålla de sålunda ifrågasatta lokalerna till handa.

Då Riksdagen funnit det vara ådagalagdt, att den ifrågasatta utvidgningen af Östermalms femklassiga allmänna läroverk är af behovet påkallad, och någon anmärkning mot de härför beräknade kostnaderna icke förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, under förutsättning att Stockholms stad tillhandahåller erforderliga och lämpliga lokaler, för utvidgning af Östermalms femklassiga allmänna läroverk till ett å reallinjen fullständigt läroverk med följande ökning af dess lönestat:

lön åt fem lektorer à kr. 2,500	kr. 12,500: —
höjning af lönen åt rektor från 4,000 kr. till 4,500 kr.	» 500: —
höjning af lönen åt musikläraren från 450 till 750 kr. »	300: —
höjning af lönen åt teckningsläraren från 600 till 1,000 kr. »	400: —
höjning af lönen åt gymnastikläraren från 600 till 1,000 kr. »	400: —
höjning af lönen åt skolläkaren från 100 till 150 kr.	» 50: —
	<hr/>
	summa kr. 14,150: —

höjt ordinarie reservationsanslaget till allmänna läroverken med 14,150 kronor.

Genom detta beslut har anslaget till allmänna läroverken ökats från dess nuvarande belopp, 3,330,611 kronor, till 3,344,761 kronor.

Högre skolor för kvinnlig ungdom.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att medgifva, att samskolor å orter, där allmänt läroverk för gossar ej finnes, måtte kunna erhålla understöd af anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom enligt de för sådant understöd stadgade grunder, äfven om de vid samma grundens trädande i tillämpning icke varit i åtnjutande af statsbidrag från anslaget.

Den af 1902 års Riksdag meddelade bestämmelse, att understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom finge utgå till samskolor endast i händelse densamma vid de af nämnda Riksdag beslutade grundens trädande i tillämpning redan vore i åtnjutande af statsbidrag från samma anslag, har, enligt hvad af utredningen i ärendet framgår, haft till följd, att vissa samskolor, som före utgången af 1902 haft sådan omfattning och organisation, att de då varit behöriga att erhålla understöd från ifrågavarande anslag, detta oaktadt blifvit från och med ingången af år 1903 från rättighet till sådant understöd uteslutna af den anledningen, att understöd icke redan förut till dem utgått. Då de ifrågavarande skolorna icke billigtvis bort, på sätt sålunda skett, beröfvas den rättighet till statsunderstöd, som af dem redan förvärfvats och som de haft grundad anledning att äfven för framtiden påräkna, har Riksdagen funnit en jämkning i berörda, af 1902 års Riksdag meddelade bestämmelse vara af ofvanberörda omständigheter påkallad.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär emellertid, att äfven nyare samskolor skulle, utan afseende å den tid, då de blifvit inrättade eller ernått föreskrifven utveckling, blifva berättigade till understöd från ifrågavarande anslag.

Riksdagen har emellertid ansett sig för närvarande och intill dess den nya läroverksorganisation, som kan blifva en följd af läroverkskommitténs förslag, blifvit fastställd, icke böra frångå sitt år 1902 fattade beslut angående samskolors rätt till statsunderstöd i vidare mån, än som kan föranledas af hänsynen till de samskolor, hvilka, på sätt ofvan anförts, genom samma beslut utestängts från af dem redan förvärfvad rättighet till understöd; och har sålunda Riksdagen ansett rättigheten till statsunderstöd i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag böra utsträckas endast till de samskolor, som före utgången af år 1902 uppfyllt då gällande villkor för understöds erhållande, men detta oaktadt till följd af bristande tillgång å anslaget eller af annan anledning icke inom nämnda tid kommit i åtnjutande af understöd.

Under återopandg af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att samskolor å orter, där allmänt läroverk för gossar ej finnes, må, därest de före utgången af år 1902 fullgjort då gällande villkor för erhållande af understöd från anslaget till högre skolor för kvinnlig ungdom, kunna erhålla sådant understöd enligt de i kungl. kungörelsen den 13 juni 1902 stadgade grunder, äfven om de vid samma grundens trädande i tillämpning icke varit i åtnjutande af statsbidrag från anslaget.

Detta beslut har icke föranledt någon höjning af ifrågavarande anslag.

Folkundervisningen.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för tillämpning af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1903 af departementschefen angifna stat för folkskolelärarinneseminariet i Landskrona samt för beredande af medel för tillgodoseende af lärares och lärarinnors vid seminariet rätt till ålderstillägg höja anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande med 24,825 kronor.

Den återopade staten är af följande lydelse:

rektor, lön	kronor 3,500: —	
2 adjunkter, löner à 1,500 kronor ...	» 3,000: —	
2 lärarinnor, som innehafva mot adjunktstjänst svarande befattning, löner à 1,500 kronor	» 3,000: —	
2 lärarinnor i öfningskolan, arfvoden à 1,500 kronor	» 3,000: —	
1 lärarinna i musik och sång, arfvode	» 1,100: —	
1 » i teckning, arfvode	» 800: —	
1 » i gymnastik, arfvode	» 675: —	
1 » i slöjd, arfvode	» 800: —	
1 lärare eller lärarinna i trädgårdsskötsel, arfvode	» 1,200: —	kronor 17,075: —
till materiel samt bränsle, lyse m. m.	kronor 4,950: —	
» tryckning hvart annat år af årsberättelse	» 100: —	
läkarearfvode	» 200: —	» 5,250: —
för seminarieträdgårdens underhåll och skötsel	» 1,000: —	
		<u>summa kronor 23,325: —</u>

Återstående 1,500 kronor af det under denna punkt åskade anslaget äro afsedda för tillgodoseende af lärares och lärarinnors vid seminariet rätt till ålderstillägg.

Emot hvad i detta ärende föreslagits har Riksdagen icke funnit någon anledning till erinran; och får Riksdagen alltså anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för tillämpning af följande stat för folkskolelärarinneseminariet i Landskrona:

rektor, lön	kronor 3,500:—	
2 adjunkter, löner à 1,500 kronor	» 3,000:—	
2 lärarinnor, som innehafva mot adjunkts- tjänst svarande befattning, löner à 1,500 kronor	» 3,000:—	
2 lärarinnor i öfningsskolan, arfvoden à 1,500 kronor	» 3,000:—	
1 lärarinna i musik och sång, arfvode ..	» 1,100:—	
1 lärarinna i teckning, arfvode	» 800:—	
1 lärarinna i gymnastik, arfvode	» 675:—	
1 lärarinna i slöjd, arfvode	» 800:—	
1 lärare eller lärarinna i trädgårdsskötsel, arfvode	» 1,200:—	kronor 17,075:—
till materiel samt bränsle, lyse m. m. ...	kronor 4,950:—	
till tryckning hvart annat år af årsberät- telse	» 100:—	
läkarearfvode	» 200:—	» 5,250:—
för seminarieträdgårdens underhåll och skötsel	1,000:—	
	summa kronor 23,325:—	

samt för beredande af medel för tillgodoseende af lärares och lärarinnors vid seminariet rätt till ålderstillägg höjt anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande med 24,825 kronor.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att, för beredande af medel för tillgodoseende af vissa lärares och lärarinnors rätt till ålderstillägg, anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande måtte ökas med 600 kronor.

Af statsrådsprotokollet i detta ärende inhämtas, att det begärda anslaget enligt inom ecklesiastikdepartementet gjord beräkning visat sig behöfligt för att under år 1904 bereda medel till ålderstillägg enligt fastställda grunder dels åt musiklärare och musiklärarinnor vid folkskolelärare-

och folkskolelärarinneseminarierna och dels åt lärare, som äro förordnade att uppehålla undervisning vid seminariernas öfningskolor.

På grund af hvad i detta ärende förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för beredande af medel för tillgodoseende af ofvan omförmälda lärares och lärariunors rätt till ålderstillägg, höjt anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande med 600 kronor.

På grund af Riksdagens under punkterna 16:o) och 17:o) anmälda beslut har anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande höjts från dess nuvarande belopp, 347,425 kronor, med sammanlagdt 25,425 kronor eller till 372,850 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja anslaget till stipendier för seminarieelever med 6,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 75,000 kronor, till 81,250 kronor.

Af statsrådsprotokollet inhämtas, att anslagsökningen är beroende på det nya seminariets i Landskrona uppförande på ordinarie stat och att ökningens belopp är beräknadt efter det medelbelopp, som hittills utgått till de äldre seminarierna.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, höjt anslaget till stipendier för seminarieelever med 6,250 kronor eller från dess nuvarande belopp, 75,000 kronor, till 81,250 kronor.

19:o) Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda reservationsanslag till högre folkskolor, 25,000 kronor, skulle förändras till förslagsanslag.

Till stöd för sitt förslag hafva motionärerna anfört följande:

»Under riksstatens åttonde hufvudtitel finnes uppfördt ett anslag å 25,000 kronor till understöd åt högre folkskolor. Anslaget i fråga har tillkommit på grund af beslut af 1856—1858 årens Riksdag. Ursprungligen sattes det till 24,000 riksdaler riksmünt, men då det sedermera visade sig, att den nya skolarten icke genast vann den utbredning, som man väntat, nedsattes anslaget och utgick under 1860- och början af 1870-talet med belopp, växlande från 6,000 till 13,200 kronor. Vid 1876 års riksdag höjdes det till 20,000 kronor och vid 1901 års riksdag till 25,000 kronor eller 1,000 kronor mer än den summa, som fastställdes af 1856—1858 årens Riksdag.

Såsom villkor för statsbidrags utgående från nämnda anslag gälla enligt kungl. kungörelsen den 28 maj 1897 följande af Riksdagen fastställda grunder.

»Högre folkskola, hvarmed förstås en sådan skola, som för en eller gemensamt för flera församlingar på landet eller i stad, där hvarken allmänt läroverk eller pedagogi finnes, inrättas i ändamål att bereda de arbetande klassernas barn tillfälle att inhämta ett högre mått af bildning, utan att barnen dragas från sina vanliga lefnadsförhållanden eller nödig öfning för duglighet och hårdighet vid kroppsarbete, kan erhålla understöd af statsmedel till högst dubbla beloppet af hvad till skolan i distriktet sammanskjutes, dock högst 1,200 kronor årligen för hvarje årsklass och för hvarje skola ej öfverstigande 2,400 kronor om året.»

Då anslaget till högre folkskolor är reservationsanslag och sålunda ej får överskridas, har det händt och kan allt fortfarande hända, att, äfven om ett skoldistrikt uppfyller *alla* de villkor, statsmakterna fordra för att understöd skall utgå till högre folkskola, skoldistriktet riskerar att gå miste om dylikt anslag på den grund, att inga medel finnas för ändamålet tillgängliga. Detta är en oegentlighet, som torde böra med det allra snaraste undanröjas.

Ursprungligen utgingo alla af Riksdagen beviljade anslag för folkundervisningsanstalterna med fasta belopp. Men i den mån folkskoleväsendet utvecklats, hafva så småningom anslagen förvandlats till förslagsanslag. Under åttonde hufvudtiteln finnas sålunda i riksstaten för år 1902 uppförda följande förslagsanslag för folkundervisningsändamål:

	Kronor.
Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskollärareseminarium sjukdom	4,000
Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskollärares och småskollärarynnors bildande	20,000
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar	45,000
Lönertilskott åt lärare vid folkskolor och småskolor	5,250,000
Understöd åt folkhögskolor	120,000
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan	50,000
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna	240,000
För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola	90,000
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola	75,000
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskollärareseminarium	2,000

Summa kr. 5,896,000

I fråga om samtliga dessa anslag gäller, att Riksdagen fastställt de grunder, enligt hvilka bidrag från hvarje anslag kan erhållas. Så snart de förhållanden och villkor föreligga, som blifvit fastställda för statsbidrags åtnjutande, utgår ovillkorligen dylikt bidrag, äfven om det af Riksdagen för ändamålet beviljade anslaget skulle öfverskridas.

Annorlunda ställer det sig med afseende på det lilla anslag å 25,000 kronor, som beviljats till de högre folkskolorna. Detta har sammanförts med anslaget för folkskollärareseminarierna m. m. till ett reservationsanslag.

Folkskollärareseminarierna äro statsanstalter. Intet nytt seminarium kan komma till stånd utan beslut af Riksdagen. Det synes då ock vara alldeles i sin ordning, att det ordinarie anslaget för folkskollärareseminarierna har samma karaktär som det för allmänna läroverken m. fl. statsinstitutioner, d. v. s. är fast och ej får öfverskridas. Hvarje gång ett nytt folkskollärareseminarium eller läroverk upprättas, är ju Riksdagen i tillfälle att med hänsyn härtill ändra anslagets storlek.

De högre folkskolorna åter äro af kommunal natur. Det är församlingarna, som besluta om deras tillkomst och sedan begära statsanslag i enlighet med af Riksdagen fastställda grunder. Då sålunda antalet dylika skolor icke kan för hvarje särskildt år med visshet beräknas på förhand, synes härvidlag anslaget rätteligen böra hafva samma karaktär som de för folk- och småskolorna, fortsättningsskolorna, slöjdundervisningen och folkhögskolorna utgående statsanslagen.

En församling, som upprättar en högre folkskola och uppfyller alla de villkor, Riksdagen bestämt för statsbidrags åtnjutande, borde sålunda under alla omständigheter vara säker på att få statsbidrag. Att på förhand kunna uträkna dettas storlek är af vikt för skoldistriktet, enär det endast härigenom är möjligt att redan från början få skolan ordnad så ändamålsenligt, som de beräknade inkomsterna tillåta.

Detta kan enklast vinnas därigenom, att anslaget till högre folkskolor förvandlas till förslagsanslag. Något skäl att härvidlag sätta den högre folkskolan i en sämre ställning än öfriga folkundervisningsanstalter torde näppeligen kunna framdragas.

En särskild anledning att nu söka få till stånd en ändring härvidlag föreligger i den omständigheten, att, enligt hvad vi erfarit, under senaste tiden en ny högre folkskola upprättats på landsbygden i södra Sverige. Afsikten har varit, att densamma redan innevarande år skulle träda i verksamhet, och skoldistriktet har gjort sig säker förhoppning om att erhålla statsbidrag till vanligt belopp, samt härom nyligen (efter det statsverkspropositionen för året blifvit uppgjord) hos Kungl. Maj:t gjort ansökan.

Då emellertid det af Riksdagen beviljade anslaget redan är till allra största delen taget i anspråk för äldre skolor, läser den nya skolan icke kunna få ens hälften af hvad den begärt och hvartill den anser sig berättigad enligt de af Riksdagen fastställda grunderna. Och om ytterligare någon eller några skolor skulle upprättas under detta år, uppstå helt visst svårigheter för deras igångsättande, därest icke Riksdagen höjer anslaget eller förändrar dess natur. Det senare synes vara det på en gång enklaste och ur likställighetssynpunkt riktigaste.

Genom godkännandet af en dylik ändring bibehållas de af Riksdagen förut fastställda grunderna för anslagets utgående, på samma gång skoldistriktet tillförsäkras ovillkorlig rätt till statsbidrag i de fall, där alla villkor blifvit uppfyllda — en rätt, som helt visst Riksdagen aldrig tänkt sig vilja fränkänna skoldistriktet.»

På de i motionen anförda skäl har Riksdagen beslutit att i riksstaten för år 1904 uppföra anslaget till understöd åt högre folkskolor å 25,000 kronor såsom förslagsanslag.

På grund af Riksdagens under punkterna 16:o)—18:o) anmälda beslut hafva anslagen till folkundervisningen, nu 6,460,425 kronor, ökats med 31,675 kronor eller till 6,492,100 kronor.

Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att till skolhemmet i Vänersborg för blinda döfstumma måtte för där intagna blinda sinnesslöa barn utgå understöd med samma belopp och på enahanda villkor, som gälla beträffande understöd till enskilda uppfostringsanstalter för fallandesjuka sinnesslöa barn, dels ock höja förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, nu 150,000 kronor, med 10,000 kronor eller till 160,000 kronor.

På de skäl, som af departementschefen till statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, *dels* medgifvit, att till skolhemmet i Vänersborg för blinda döfstumma må för där intagna blinda sinnesslöa barn utgå understöd med samma belopp och på enahanda villkor, som gälla beträffande understöd till enskilda uppfostringsanstalter för fallandesjuka sinnesslöa barn, *dels ock* höjt förslagsanslaget till uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, nu 150,000 kronor, med 10,000 kronor eller till 160,000 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

21:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag under åttonde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att dels i statsverkspropositionen hemställts, att, för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, det i riksstaten beräknade beloppet, 16,029 kronor, af anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., förslagsanslag, däraf till domkapitlens expeditioner högst 7,150 kronor, måtte höjas med 40 kronor eller till 16,069 kronor, dels ock i en den 23 januari 1903 aflåten proposition föreslagits den ändring i samma anslag, att däraf finge till domkapitlens expeditioner utgå högst 9,000 kronor.

Riksdagen har för år 1904 fastställt samtliga under ifrågavarande hufvudtitel uppförda ordinarie anslag, som här ofvan icke blifvit omförmälda, till samma belopp som i innevarande års riksstat.

Beträffande anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. har Riksdagen dels, på sätt i särskild skrifvelse blifvit anmaldt, vidtagit den af Eders Kungl. Maj:t föreslagna ändring i anslaget, att däraf må till domkapitlens expeditioner utgå högst 9,000 kronor, dels ock, för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, höjt anslagets belopp med 31 kronor eller till 16,060 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga under åttonde hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Riks- och landsarkiven.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet* på extra stat för år 1904 bevilja ett belopp af 3,000 kronor.

Riksdagen, som funnit den föreslagna ökningen af ifrågavarande anslag, hvilket för hvart och ett af åren 1894—1903 utgått med ett belopp af 1,700 kronor, vara af behofvet påkallad, har alltså till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 3,000 kronor.

23:o) Till fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af sådana *skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia*, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:t därom gjorda framställning, beviljat för år 1904 ett extra anslag af 3,000 kronor, eller samma belopp, som under flera föregående år för ändamålet beviljats.

24:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, till fortsatt utgifvande genom riksarkivet af »*Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvet 1521—1718*», på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

25:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, på extra stat för år 1904 beviljat *dels* till arfvode åt en *amanuens vid*

landsarkivet i Uppsala 1,800 kronor, dels till arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund 1,800 kronor, dels ock för beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena 1,300 kronor; dock, hvad angår hvart och ett af de två förstnämnda beloppen, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att, om särskilda förhållanden skulle därtill föranleda, bestämma om medlens användande till ersättning åt flera extra biträden vid landsarkivet i fråga.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till anordnande uti en i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1903 omförmäld, kronan tillhörig byggnad af lokal för förvaring af äldre arkivalier från Gottlands län samt till arkivlokalens förseende med erforderlig inredning och möbler m. m. på extra stat för år 1904 bevilja ett belopp af 19,100 kronor.

Riksdagen anser sig till en början böra erinra, hurusom i det statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden för den 7 mars 1902, som bifogats den af Eders Kungl. Maj:t till 1902 års Riksdag i förevarande ämne aflåtna proposition, meddelades följande upplysningar.

I ett den 18 april 1901 på grund af remiss till Eders Kungl. Maj:t afgifvet utlåtande hade riksarkivarien förklarat sig anse nödvändigt, att kronan tillförsäkrade sig rätten att icke blott tills vidare, utan för alltid förfoga öfver den inhägnade platsen sydost om det ifrågavarande, till persedel-förråd för Gottlands infanteriregemente då använda huset åt Slottsbacken i Visby, på det att icke en byggnad måtte kunna i framtiden där uppföras.

Sedan Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Gottlands län erhållit befallning att, efter vederbörandes hörande, till Eders Kungl. Maj:t afgifva utlåtande med anledning af hvad riksarkivarien sålunda anført, öfverlämnade Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande med eget utlåtande den 23 november 1901 till Eders Kungl. Maj:t ställda yttranden i ärendet af stadsfullmäktige och magistraten i Visby. Därvid anfördes af stadsfullmäktige, med instämmande af magistraten: att stadens byggnadsnämnd i afgifvet utlåtande förklarat, att den ifrågavarande inhägnade platsen icke lämpade sig för bebyggande; att, då området, såvidt handlingarna utvisade, icke eljest torde vara för den tillämnade arkivbyggnaden behöfligt, syftemålet med riksarkivariens framställning, som torde afse förebyggande af eldfara, enligt stadsfullmäktiges åsikt skulle på ett för landsarkivet fullt betryggande sätt uppnås, om berörda område utlades till allmän plats, såsom förut varit fallet, innan såväl detta som närgränsande öppna områden af de militära myndigheterna år 1887 inhägnades och det förstnämnda området sedermera af staden uppläts tills vidare till kronans disposition; samt att vid

sådant förhållande stadsfullmäktige ansåge sig böra förklara, att, för att det af riksarkivarien framställda önskemålet om den till arkiv ifrågasatta byggnadens isolering måtte vinnas, staden vore villig förbinda sig att, sedan det inhägnade området af kronan afträds, för framtiden såsom allmän och öppen plats bibehålla hela området omkring nämnda byggnad.

I sitt berörda utlåtande yttrade Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, bland annat, att, enär stadsfullmäktiges nyssnämnda erbjudande syntes innebära tillräckligt skydd mot den af riksarkivarien befarade möjligheten, att området kunde komma att bebyggas, Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ansåge riksarkivariens ifrågavarande framställning icke böra föranleda annan åtgärd, än att området utlades till allmän och öppen plats å den för stadsdelen gällande stadsplanen, därom stadsfullmäktige, i fall denna åsikt gillades af Eders Kungl. Maj:t, skulle anmodas att i vanlig ordning göra framställning.

Efter det riksarkivarien uti infordradt, den 2 december 1901 afgifvet utlåtande förklarat sig icke hafva något att erinra mot de sålunda föreslagna åtgärderna till förhindrande af ifrågavarande områdes bebyggande, erhöll arméförvaltningen å fortifikations- och intendentsdepartementen Eders Kungl. Maj:ts befallning att afgifva utlåtande i ärendet.

Med anslutning till hvad Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i dess utlåtande den 23 november 1901 anført hemställde arméförvaltningen, att, enär kronans lagliga rätt till den inhägnade obebyggda delen af tomten syntes vara mycket tvistig och utgången af en möjlig rättegång mot staden om bättre rätt till området förefölle synnerligen oviss samt det af stadsfullmäktige gjorda erbjudandet syntes innebära tillräckligt skydd mot möjligheten, att området kunde komma att bebyggas, Eders Kungl. Maj:t, därest beslut om ifrågavarande förrådsbyggnads disponerande till landsarkiv å Gottland komme att fattas, täcktes, med antagande af stadsfullmäktiges förenämnda erbjudande, besluta, att den för kronans räkning nu begagnade inhägnade platsen sydost om förrådsbyggnaden skulle i den för Visby stad gällande stadsplanen utläggas till allmän och öppen plats.

Slutligen förklarade dåvarande chefen för ecklesiastikdepartementet, på sätt jämväl anmärkts i det till nu förevarande ärende hörande statsrådsprotokollet, att han ansåge byggnadens användande till arkivlokal kunna tillstyrkas endast under förutsättning, att den nu inhägnade, sydost om förrådsbyggnaden belägna tomten komme att för all framtid blifva en allmän, öppen plats, som icke finge bebyggas. Enligt hvad den verkställda utredningen visade, funnes icke någon fara för att så icke skulle komma att ske. Såsom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande anmärkt, ansåge emellertid departementschefen, att för fullständig säkerhets vinnande

i detta afseende borde på särskild framställning härutinnan vidtagas ändring i den för Visby stad fastställda stadsplan.

På grund af myndigheternas sålunda gjorda uttalanden och i anslutning till den af förutvarande departementschefen yttrade mening har Riksdagen, som funnit anslag för ifrågavarande byggnads iståndsättande till förvaringslokal för arkivalier nu böra beviljas, ansett det böra af Riksdagen uppställas såsom villkor för anslaget användning, att i den för Visby fastställda stadsplanen vidtages sådan ändring, att den nu inhägnade, sydost om byggnaden belägna tomten kommer att för all framtid blifva en allmän, öppen plats, som icke får bebyggas.

Den uppgjorda planen för byggnadens iståndsättande och inredning har icke föranledt annan anmärkning från Riksdagens sida, än att, då utredning icke förekommit därom, att en särskildt för arkivalieförrådet anställd vaktmästare skulle vara behöflig, Riksdagen hyst någon tvekan, huruvida vaktmästarebostad bör i byggnaden inrymmas. Då emellertid byggnaden synes böra för sitt nya ändamål iståndsättas på sådant sätt, att ytterligare förändringar i dess inredning icke må befaras blifva behöfliga, och det utrymme, som skulle af vaktmästarebostaden upptagas, icke är för annat ändamål erforderligt, har Riksdagen icke velat föreslå någon ändring i planen för byggnadsarbetena.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifalits, att Riksdagen, till anordnande uti den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1903 omförmälda, kronan tillhöriga byggnad af lokal för förvaring af äldre arkivalier från Gottlands län samt till arkivlokalens förseende med erforderlig inredning och möbler m. m. på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 19,100 kronor, att utgå under villkor att i den för Visby fastställda stadsplanen vidtages sådan ändring, att den nu inhägnade, sydost om byggnaden belägna tomten kommer att för all framtid blifva en allmän, öppen plats, som icke får bebyggas.

Nationalmuseum.

27:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen jämväl för år 1904 beviljat ett extra anslag af 5,100 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

28:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899—1903 ägt rum, för anordnande af *nattlig bevakning vid nationalmuseibygnaden* beviljat på extra stat för år 1904 ett anslag af 2,000 kronor.

29:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1903 ägt rum, för *biträde vid vård och tillhandahållande af handteknings- och gravyrsamlingen i nationalmuseum äfvensom för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 2,000 kronor.

30:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, för *restaurering af taflor*, tillhörande statens i nationalmusei förråd, i landsortsmuseer och å de kungl slotten, företrädesvis Grips-holm, befintliga konstsamlingar, af förut beviljad t anslag på extra stat för år 1904 anvisat 5,000 kronor.

Lifrustkammaren.

31:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad som skett för innevarande år, för *tillsyn, underhåll och vård af lifrustkammarens samlingar* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 6,200 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

32:o) Vidare får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, för *betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar samt för oförutsedda, oundgängliga behof vid deras expeditioner* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 2,500 kronor.

33:o) På sätt i särskild skrifvelse blifvit anmäl dt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i en den 23 januari 1903 till Riksdagen aflåten proposition därom gjorda framställning, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 6,470 kronor, däraf till *förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner* 2,970 kronor samt till *anskaffande af möbler m. m. för domkapitlet i Luleå* 3,500 kronor.

Universitetet.

34:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjande under åren 1904, 1905 och 1906 af de till *lektorerna i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Uppsala* utgående arfvoden bevilja ett anslag af 9,000 kronor samt däraf och af förut för anställande af dessa lektorer beviljadt anslag å 36,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 9,000 kronor.

Då förslaget om höjning af universitetslektorernas arfvoden synes vara med billighet öfverensstämmande och lektorerna dessutom förklarar sig villiga att, i händelse höjningen beviljas, afstå från afgifter för de af dem under tre timmar i veckan anordnade enskilda undervisningskurserna, samt den utsträckning af lektorernas kostnadsfria undervisning, som sålunda skulle vinnas, torde vara ägnad att i afsevärd mån befrämja studiet vid universitetet af de främmande lefvande språken, har Riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, dock under förbehåll, att såsom villkor för de förhöjda arfvodenas åtnjutande stadgas, att lektorerna skola vara skyldiga meddela kostnadsfri undervisning i den ökade omfattning, som jämlikt omförmälda af lektorerna gjorda erbjudande kan varda i behörig ordning föreskrifven.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen för höjande under åren 1904, 1905 och 1906 af de till lektorerna i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Uppsala utgående arfvoden beviljat ett anslag af 9,000 kronor samt däraf och af förut för anställande af dessa lektorer beviljadt anslag å 36,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 9,000 kronor, att utgå med 3,000 kronor till en hvar af nämnda lektorer, under villkor att han åtager sig att meddela kostnadsfri undervisning i den ökade omfattning, hvarom föreskrift kan varda i behörig ordning meddelad.

35:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1899—1903 ägt rum, till arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala, som kan finnas villig och lämplig att derstädes meddela *undervisning i finsk-ugriska språk*, särskildt lapska och finska, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 2,500 kronor.

36:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900—1903 ägt rum, på extra

stat för år 1904 beviljat ett belopp af 3,500 kronor till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Uppsala.*

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels*, med godkännande af en i större akademiska konsistoriets i Uppsala protokoll för den 5 oktober 1901 intagen öfverenskommelse rörande af studentkåren erbjudet bidrag å 50,000 kronor, bevilja ett anslag å 307,233 kronor att, jämte samma bidrag och sedan en i öfverenskommelsen angifven deposition ägt rum, användas till *uppförande af gymnastikbyggnad och anordnande af idrottsplats vid universitetet i Uppsala*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med uppgjorda ritningar och förslag, *dels* af berörda anslag på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 50,000 kronor, *dels ock* medgifva, att till utrymme för idrottsplatsen finge åt universitetet upplåtas ett å en i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1903 omförd situationssplan angifvet jordområde om 3,42 hektar af de landshöfdingen i Uppsala län förut på lön anslagna, numera till statsverket indragna löningsjordarna inom Uppsala stads område, att tillträdas den 14 mars 1904, med rätt för vederbörande arrendator af samma jordområde att därefter åtnjuta ett årligt afdrag å arrendet af 255 kronor och med skyldighet för universitetet ej mindre att till arrendatorn utgifva ersättning för den förlust, honom tillskyndades genom områdets afträdande före kontraktstidens utgång, än äfven att, därest området icke vidare komme att användas till idrottsplats vid universitetets gymnastiska institution, återställa detsamma till statsverket i enahanda skick, som det vid upplåtelsen befunes äga.

Syftet med det föreliggande förslaget — att bereda den vid Uppsala universitet studerande ungdomen tillfälle till nyttiga kroppsöfningar — finner Riksdagen behjärtansvärdt; men Riksdagen har icke kunnat medgifva, att staten skulle för detta ändamål ikläda sig så stora uppostringar, som nu ifrågasatts och som, i händelse den föreslagna anläggningen komme till utförande, ytterligare skulle för framtiden erfordras till dess förvaltning och underhåll. Universitetet torde visserligen kunna äga berättigade anspråk på att erhålla en egen gymnastikbyggnad, men då förslaget i denna del synes vara alltför stort tilltaget, har Riksdagen icke kunnat på grund af den nu gjorda framställningen bevilja något anslag för detta ändamål.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke blifvit af Riksdagen bifallen.

38:o) Sedan Riksdagen med anledning af det trängande behovet af juridiska läroböcker för hvartdera af åren 1901, 1902 och 1903 beviljat ett extra anslag af 4,000 kronor för *utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet*, att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt bestämma, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att för enahanda ändamål på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 6,000 kronor.

Riksdagen har för utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteckningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakulteterna vid rikets universitet, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 6,000 kronor att användas enligt de närmare föreskrifter, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt bestämma.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för höjande under åren 1904—1907 af de till *lektorerna i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund* utgående arfvoden bevilja ett anslag af 12,000 kronor samt däraf och af förut för anställande af dessa lektorer beviljadt anslag å 36,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 9,000 kronor.

Under återopande af hvad Riksdagen under punkten 34:o) här ofvan anfört i fråga om anslaget till aflönning åt universitetslektorerna i Uppsala, får Riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen för höjande under åren 1904—1907 af de till lektorerna i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund utgående arfvoden beviljat ett anslag af 12,000 kronor samt däraf och af förut för anställande af dessa lektorer beviljadt anslag å 36,000 kronor på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 9,000 kronor, att utgå med 3,000 kronor till en hvar af nämnda lektorer, under villkor att han åtager sig att meddela kostnadsfri undervisning i den ökade omfattning, hvarom föreskrift kan varda i behörig ordning meddelad.

40:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1903 ägt rum, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 3,000 kronor för uppehållande af *undervisning i entomologi* och vård af de entomologiska samlingarna vid universitetet i Lund, att utgå under förutsättning att fullt lämplig person för tjänstgöringens bestridande finnes att tillgå.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för aflönande af en *föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett* på extra stat för år 1904 bevilja ett belopp af 3,000 kronor.

Den i ärendet lämnade utredningen synes Riksdagen gifva vid handen, att vid ifrågavarande museum, hvilket sedan år 1901 icke haft någon aflönad föreståndare, bör ånyo anställas en sådan tjänsteman. Dennes arfvode har Riksdagen likväl ansett icke för närvarande behöfva bestämmas högre än till 2,000 kronor, hvilket belopp intill år 1900 utgick såsom personligt anslag till den föregående föreståndaren vid museet.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för aflönande af en föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 2,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att utföra det arbete, som det mindre akademiska konsistoriet finner skäl att bestämma.

42:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1892—1903 ägt rum, såsom *personligt lönetillägg* för år 1904 åt *kamreraren vid universitetet i Lund Oscar Gerhard Regnell*, på extra stat för sistnämnda år beviljat 750 kronor, däraf 150 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

43:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1900—1903 ägt rum, till arfvoden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund* för år 1904 på extra stat beviljat ett belopp af 2,500 kronor.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppförande af en byggnad, afsedd att inrymma dels *elektricitetsverk för biblioteket samt fysiologiska, anatomiska, botaniska och kemiska institutionerna* äfvensom, därest så funnes lämpligt, jämväl andra institutioner vid universitetet i Lund, dels ock verkstad för universitetets instrumentmakare, på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 10,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, får alltså anmäla, att Riksdagen för uppförande af en byggnad, afsedd att inrymma dels elektricitetsverk för biblioteket samt fysiologiska, anatomiska, botaniska och kemiska institutionerna äfvensom, därest så finnes lämpligt, jämväl andra institutioner vid

universitetet i Lund, dels ock verkstad för universitetets instrumentmakare, på extra stat för 1904 beviljat ett belopp af 10,000 kronor.

45:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen för inköp af *instrument och inredningsartiklar för fysiska institutionen vid universitetet i Lund* beviljat ett anslag af 10,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 2,500 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

46:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 750 kronor.

47:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets kirurgiska poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 750 kronor.

48:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatrika poliklinik å serafimerlasarettet* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 750 kronor.

49:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag har Riksdagen, i likhet med hvad under en följd af år ägt rum, för år 1904 på extra stat beviljat 900 kronor till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus*.

50:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1902 och 1903 ägt rum, till *städning och uppässning vid karolinska mediko-kirurgiska institutets hygieniska institution* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 500 kronor.

51:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren ägt rum, på

extra stat för år 1904 beviljat dels till en *pediatrisk klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn* ett belopp af 1,800 kronor, dels ock till en *poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm* 2,800 kronor, att utgå under villkor att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1904.

52:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t därom föreslagit, har Riksdagen för anskaffande och underhåll af *materiel för oftalmiatrika kliniken* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 500 kronor.

53:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt för de senare åren ägt rum, till bekostande af *teckningar i vetenskapliga ändamål* vid karolinska mediko-kirurgiska institutet beviljat ett extra anslag för år 1904 af 1,500 kronor.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *inköp af nya mikroskop för den histologiska afdelningen af karolinska mediko-kirurgiska institutet* på extra stat för år 1904 bevilja ett belopp af 5,150 kronor.

Då, såvidt Riksdagen på grund af den föreliggande utredningen kunnat bedöma, den histologiska afdelningens vid karolinska mediko-kirurgiska institutet behof af tidsenlig utrustning med optiska instrument skulle kunna tillgodoses genom anskaffande af sexton mikroskop och sex immersionslinser, har Riksdagen ansett anslaget böra bestämmas till det belopp, som enligt de i statsrådsprotokollet meddelade prisuppgifterna erfordras för inköp af nämnda antal instrument, eller till 3,964 kronor, hvaremot den beräknade kostnaden för inköp af ytterligare fyra mikroskop och två immersionslinser ansetts böra inbesparas.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till inköp af nya mikroskop för den histologiska afdelningen af karolinska mediko-kirurgiska institutet på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 3,964 kronor.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande *undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker* under den tid af år 1904, hvarunder de ordinarie lärarne vid institutet icke ombesörjde nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 1,500 kronor.

De kliniker, om hvilka i detta förslag är fråga, äro den obstetriska

kliniken vid allmänna barnbördshuset samt de gynekologiska klinikerna vid serafimerlasarettet och Sabbatsbergs sjukhus.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har Riksdagen för upprätthållande af den karolinska mediko-kirurgiska institutet åliggande undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under den tid af år 1904, hvarunder de ordinarie lärarne vid institutet icke ombesörja nämnda undervisning och sjukvård, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 1,500 kronor.

Allmänna läroverken och pedagogierna.

56:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat dels till beredande af *tillfällig löneförbättring åt lärarne vid de allmänna läroverken och pedagogierna*, att utgå efter samma grunder som för år 1903, ett belopp af 481,600 kronor, dels ock för *uppehållande under höstterminen 1903 af undervisningen inom två afdelningar af sjätte realklassen vid Östermalms allmänna läroverk* ett belopp af 3,850 kronor.

57:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 150,000 kronor.

Högre skolor för kvinnlig ungdom.

58:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, beviljat på extra stat för år 1904 ett belopp af 6,000 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

59:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af undervisningen vid högre lärarinneseminariet* på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 8,000 kronor.

60:o) Med anledning af hvad Eders Kungl. Maj:t i sådant afseende föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat *dels* för uppehållande af *den valfria fjärde årskursen vid högre lärarinneseminariet* ett belopp af 3,000 kronor, *dels ock* för beredande af *undervisning i huslig ekonomi* vid seminariet och därmed förenade normalskolan för flickor ett belopp af 5,000 kronor.

61:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen för beredande åt *lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminariet* af *tillfällig löneförbättring* jämväl för år 1904, att utgå efter samma grunder som den för innevarande år beviljade, för år 1904 på extra stat beviljat enahanda belopp som för år 1903, eller 3,250 kronor.

Folkundervisningen.

62:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till förändring af den nuvarande byggnaden för *folkskolelärareseminariet i Linköping* samt uppförande å seminariets tomt af *dels* en byggnad för undervisning i gymnastik, teckning och musik, *dels ock* bostadshus för seminariets rektor, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med för ändamålet upprättade ritningar, bevilja ett anslag af 92,200 kronor samt däraf på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 60,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen, för uppförande å seminariets tomt af en byggnad för undervisning i gymnastik, teckning och musik i hufvudsaklig öfverensstämmelse med för ändamålet upprättade ritningar, beviljat ett anslag af 49,500 kronor och däraf på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 25,000 kronor.

63:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för uppehållande af undervisningen uti en folkskolans högre afdelning vid *den med folkskolelärarinneseminariet i Kalmar förenade öfningskolan* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 1,650 kronor.

64:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till inköp, för *beredande af ökad utrymme åt folkskolelärarinneseminariet i Stockholm*, af tomt n:o 2 i kvarteret Marsvinet inom Maria Magdalena församling i samma stad på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 124,800 kronor.

Riksdagen, som funnit giltiga skäl vara anförda för Eders Kungl.

Maj:ts förevarande förslag, får alltså anmäla, att Riksdagen till inköp, för beredande af ökad utrymme åt folkskoleläraryrkesseminariet i Stockholm, af tomten n:o 2 i kvarteret Marsvinet inom Maria Magdalena församling i samma stad på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 124,800 kronor.

65:o) Sedan 1901 års Riksdag i anledning af därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskoleläraryrkesseminarium i Strängnäs beviljat ett extra anslag af 178,500 kronor, hvaraf för år 1902 anvisats 80,000 kronor samt för år 1903 50,000 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1904 anvisa återstoden af oförmälda anslag eller 48,500 kronor.

Riksdagen har till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskoleläraryrkesseminarium i Strängnäs på extra stat för år 1904 af oförmälda, förut beviljade anslag anvisat återstoden eller 48,500 kronor.

66:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för uppehållande af undervisningen vid folkskoleläraryrkesseminariet i Strängnäs på extra stat för år 1904 bevilja ett belopp af 43,448 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot ifrågavarande framställning, får alltså anmäla, att Riksdagen för uppehållande af undervisningen vid folkskoleläraryrkesseminariet i Strängnäs på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 43,448 kronor.

67:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till beredande af löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskoleläraryrkesseminarierna samt arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier enligt samma grunder, som för år 1903 blifvit bestämda, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 39,000 kronor.

68:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till anordnande, i enlighet med de närmare bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt föreskrifva, af repetitionskurser i gymnastik för folkskolelärare på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 7,000 kronor.

69:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till upphjälpande af skolväsendet inom Vilhelmina, Risbäcks och Arjeplogs församlingar, i enlighet med de af departementschefen till statsrådsprotokollet öfver

ecklesiastikären den för den 12 januari 1903 angifna grunder, på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 5,600 kronor.

De skäl, som föranledt Riksdagen att för innevarande år anvisa ett anslag af 5,000 kronor för att åt fattiga barn inom Vilhelmina och Risbäcks församlingars fjälltrakter bereda möjlighet till skolgång, torde fortfarande äga giltighet, och har Riksdagen följaktligen ansett, att den del af det nu begärda anslaget, som är afsedd att med oförändradt belopp för samma ändamål utgå under år 1904, borde af Riksdagen beviljas; dock har det ifrågavarande beloppet ansetts böra, i likhet med hvad för innevarande år är fallet, under särskild anslagsrubrik upptagas i riksstaten.

Äfven den del af Eders Kungl. Maj:ts framställning, som afser, att till uppehållande under år 1904 af en mellan byarna Gargaur, Brännäs och Mullholm inom Arjepluogs församling flyttande folkskola skulle lämnas ett särskildt statsbidrag af 600 kronor, har Riksdagen ansett sig böra bifalla, med hänsyn till församlingens tryckta ekonomiska ställning och de synnerligen stora svårigheter församlingen har att bekämpa för ordnandet af sitt skolväsende. Då i ärendet är upplyst, att församlingens skogsmedelsfond kan väntas under år 1908 komma att vinna en afsevärd tillökning, synes det, i enlighet med hvad myndigheterna i fråga härom yttrat, kunna antagas, att statsanslag för nu ifrågavarande ändamål icke skall visa sig behöfligt för längre tid än till och med år 1907.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1904 beviljat *dels* för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga barn inom Vilhelmina församlingens fjälltrakter och inom Risbäcks kapellförsamling ett anslag af 5,000 kronor, att användas enligt de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikären den för den 12 januari 1903 angifna, för innevarande år gällande grunder, *dels ock* till upphjälpande af skolväsendet inom Arjepluogs församling ett anslag af 600 kronor.

70:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen till *understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjuta bidrag af statsmedel, under villkor att sådant understöd endast får tilldelas elev, som är i den ålder, att före kursens slut komma att uppnås af manlig elev aderton år och af kvinnlig elev sexton år, samt i öfrigt enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 25,000 kronor.

71:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen till *resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarierna*, under de villkor och bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 2,000 kronor.

72:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1900—1903 ägt rum, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 4,000 kronor, att användas till *resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor* enligt de villkor och bestämmelser, som Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva.

De tekniska läroverken.

73:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 17,500 kronor.

74:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till utförande af *anordningar vid tekniska högskolan för att erhålla elektrisk ström* från Stockholms stads elektricitetsverk på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 5,000 kronor.

75:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen medgifvit styrelsen för *Chalmers tekniska läroanstalt* rätt att för *utförande af tillbyggnad*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det därför uppgjorda förslag, till den af Göteborgs stad åt läroanstalten upplåtna byggnad använda det belopp, 16,270 kronor, hvilket utaf det af 1902 års Riksdag på extra stat för år 1903 anvisade anslag å 20,884 kronor afsetts för vidtagande af vissa ändringsarbeten å samma byggnad.

76:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat *dels till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Stockholm* 2,000 kronor, *dels ock till inköp och underhåll af inventarier och undervisningsmateriel vid samma skola* 750 kronor, eller tillhopa 2,750 kronor.

77:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra

stat för år 1904 beviljat för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Norrköping* till betjäningens aflöning 250 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,300 kronor, till assistenter och repetitörer 400 kronor, till undervisningen i främmande språk 400 kronor, till höjd aflöning åt läraren i frihandsteckning 150 kronor samt till bibliotek och samlingar 300 kronor, eller tillhopa 2,800 kronor.

78:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Malmö* på extra stat för år 1904 beviljat till betjäningens aflöning 850 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,700 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 3,500 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 4,000 kronor, till en parallellfackafdelning i tredje årskursen 1,500 kronor samt till inköp af undervisningsmateriel, speciellt afvägningsinstrument, 500 kronor, eller tillhopa 12,050 kronor.

79:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Örebro* på extra stat för år 1904 beviljat till betjäningens aflöning 750 kronor, till lyshållning, uppvärmning m. m. 3,300 kronor, till arfvode åt en extra lärare i ren matematik och fysik i skolans parallellafdelningar 2,500 kronor, till en parallellafdelning i första årskursen 2,475 kronor, till en parallellafdelning i andra årskursen 3,680 kronor samt till en parallellafdelning i tredje årskursen under höstterminen 1903 och hela år 1904 4,825 kronor, eller tillhopa 17,530 kronor.

80:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås* på extra stat för år 1904 beviljat till undervisning i verkstadsarbete 700 kronor, till undervisning i svenska och främmande språk 500 kronor, till undervisning i frihandsteckning 200 kronor, till betjäningens aflöning 850 kronor samt till lyshållning, uppvärmning m. m. 1,600 kronor, eller tillhopa 3,850 kronor.

81:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Hernösand* på extra stat för år 1904 anvisa till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,400 kronor samt till betjäningens aflöning 1,500 kronor, eller tillhopa 3,900 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran, än att Riksdagen, med hänsyn till

beloppen af de anslag, som äro anvisade till aflönande af betjäning vid de öfriga tekniska elementarskolorna eller för sådant ändamål vid innevarande riksdag af Eders Kungl. Maj:ts äskats, ansett det begärda anslaget å 1,500 kronor till betjäning vid tekniska elementarskolan i Hernösand böra nedsättas med 150 kronor för år räknadt eller sålunda, då anslaget är afsedt för tiden från och med den 1 juli 1903 till utgången af år 1904, med tillhoppa 225 kronor till 1,275 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Hernösand på extra stat för år 1904 beviljat till lyshållning, uppvärmning m. m. 2,400 kronor samt till betjäningens aflöning 1,275 kronor eller tillhoppa 3,675 kronor.

82:o) Eders Kungl. Maj:ts har föreslagit Riksdagen att till *understöd* för tre år *åt lägre tekniska yrkesskolor* på det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1903 angifna, för år 1903 gällande villkor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor bevilja ett anslag af 210,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 70,000 kronor.

Då Riksdagen icke funnit anledning till erinran emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen till understöd för tre år *åt lägre tekniska yrkesskolor* på det i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 12 januari 1903 angifna, för år 1903 gällande villkor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor beviljat ett anslag af 210,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 70,000 kronor.

Gymnastiska centralinstitutet.

83:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för uppehållande af *undervisningen i den kvinnliga läro-kursen vid gymnastiska centralinstitutet* med ett ökad antal elever beviljat på extra stat för år 1904 ett belopp af 4,700 kronor.

Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen.

84:o) Sedan Riksdagen, med bifall Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar, anvisat på extra stat för år 1899 ett anslag af 3,000 kronor samt för hvart och ett af åren 1900—1903 ett anslag af 2,000 kronor till

anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, så vidt ske kunde, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna däri under den tid, de genomginge dessa kurser, har Eders Kungl. Maj:ts nu föreslagit Riksdagen att för enahanda ändamål på extra stat för år 1904 anvisa ett anslag af 3,000 kronor.

Riksdagen har på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 3,000 kronor till anordnande af *repetitionskurser för äldre barnmorskor* och till beredande, så vidt ske kan, af fri bostad eller hyresbidrag åt deltagarinnorna däri under den tid, de genomgå dessa kurser.

Veterinärundervisningen.

85:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat åt *veterinärinrättningen i Skara* ett anslag af 900 kronor, däraf 200 kronor till aflönande af vikarie åt föreståndaren, 100 kronor till löneförbättring åt två drängar samt återstoden såsom bidrag till bestridande af utgifter för ved och lyse för elever och undervisningslokaler, undervisningsmateriel och onera m. m.

Vetenskapsakademien.

86:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen *dels* af förut beviljadtt anslag för inlösen af fullständiga exemplar och enstaka delar af en internationell fortlöpande *katalog öfver naturvetenskaplig litteratur* på extra stat för år 1904 anvisat 2,000 kronor, *dels ock* för upprätthållande under samma år af den för ifrågavarande katalogarbete anordnade *regionalbyrån* för Sverige beviljat på extra stat för år 1904 ett belopp af 1,600 kronor.

Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

87:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 3,000 kronor såsom understöd till företagande af *forskningar efter svenska minnen i främmande länder*, under villkor att den person, hvilken erhåller uppdrag att utföra berörda forskningar, skall vara skyldig att till vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien öfverlämna de afbildningar och anteckningar m. m., som blifva frukten af hans forskningar.

88:o) Sedan, med anledning af en utaf vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien uti skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t den 7 september 1897 gjord framställning om ett anslag å 30,000 kronor för vidtagande af konserveringsåtgärder vid Visborgs slott och Visby stadsmur i enlighet med upprättadt arbets- och kostnadsförslag, Eders Kungl. Maj:t föreslagit 1898 års Riksdag att till vidtagande af *konserveringsåtgärder vid Visby stadsmur* bevilja ett anslag af 20,550 kronor och däraf på extra stat för år 1899 anvisa ett belopp af 10,300 kronor, blef Eders Kungl. Maj:ts framställning på det sätt bifallen, att Riksdagen till vidtagande af konserveringsåtgärder vid Visby stadsmur i hufvudsaklig enlighet med därför upprättadt arbets- och kostnadsförslag — under villkor att staden Visby för ändamålet ansloge 2,500 kronor att utgå med minst 1,250 kronor under år 1899 och återstoden under år 1900 — beviljade ett anslag af 18,050 kronor och däraf på extra stat för år 1899 anvisade ett belopp af 9,025 kronor.

På därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning anvisade 1899 års Riksdag på extra stat för år 1900 återstående beloppet, 9,025 kronor, af det för omförmälda ändamål beviljade statsanslaget.

Nu har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1904 bevilja till fortsättande och afslutande af konserveringsåtgärderna å Visby stadsmur, i hufvudsaklig enlighet med den därför uppgjorda plan, ett anslag af 9,500 kronor.

Riksdagen anser sig böra erinra, att, enligt hvad det till Eders Kungl. Maj:ts omförmälda, 1898 års Riksdag förelagda förslag hörande statsrådsprotokoll utvisar, vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t den 7 december 1897 meddelat, att Visborg vid sitt uppförande blifvit delvis sammanbyggdt med Visby ringmur och så att säga öfvertagit dennas funktion utefter en ej obetydlig sträcka af stadens södra sida samt således vore en i afsevärd grad integrerande del af de staden omgifvande försvarsverken, hvadan Visborg och ringmuren borde i förevarande afseende betraktas såsom ett sammanhängande helt. Med afseende å hvad akademien sålunda yttrat och då till stöd för behöfligheten af det nu äskade anslaget åberopats det kostnadsförslag, som legat till grund för akademiens ofvannämnda, den 7 september 1897 hos Eders Kungl. Maj:t gjorda framställning om ett anslag å 30,000 kronor för konserveringsåtgärder vid Visborgs slott och Visby stadsmur, har Riksdagen ansett sig kunna antaga, att det ifrågasatta anslaget är afsedt att täcka kostnaderna äfven för de konserveringsåtgärder, som erfordras å lämningarna af Visborgs slott, hvilket sålunda enligt Riksdagens åsikt måste anses vara i den nu gjorda framställningen inbegripet under benämningen Visby stadsmur.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt och med hänsyn till ifrågavarande fornlämningars historiska och arkeologiska betydelse får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till fortsättande och afslutande af konserveringsarbetena å Visby stadsmur med Visborgs slott, i hufvudsaklig enlighet med den därför uppgjorda plan, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 9,500 kronor.

89:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *aftäckande och konservering af lämningarna af Riseberga kloster* på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 2,000 kronor.

På grund af hvad till stöd för berörda framställning anförts, har Riksdagen, med bifall till samma framställning, för *aftäckande och konservering af lämningarna af Riseberga kloster* på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 2,000 kronor; därvid Riksdagen emellertid velat uttala, att något ytterligare statsanslag för ändamålet synes icke böra ifrågasättas.

Musikaliska akademien.

90:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen för anordnande af *ökad undervisning vid musikkonservatorium* samt beredande af tillfälle för vissa elever vid konservatoriet till profundervisning i skola, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 6,532 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

91:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning* bevilja på extra stat för år 1904 ett anslag af 4,000 kronor.

Med afseende å den i statsrådsprotokollet lämnade utredningen angående naturhistoriska riksmuseets behof af anslag till *vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska samling*, har Riksdagen, som velat erinra, att ett belopp af 2,800 kronor årligen från och med 1890 varit ställdt till museets förfogande för nämnda ändamål, ansett, att anslaget skäligen borde för år 1904 utgå med i någon mån förhöjdt belopp, hvilket likväl icke ansetts böra bestämmas så högt, som af Eders Kungl. Maj:t föreslagits, utan synts kunna begränsas till 3,500 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 3,500 kronor till vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska afdelning.

92:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jämväl för år 1904 beviljat ett belopp af 2,000 kronor till inköp och insamling af naturalier vid *naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter*, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förnade utgifter.

Meteorologiska centralanstalten.

93:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen *dels* medgifvit, att det för år 1903 beviljade personliga tillägg i arfvodet åt filosofie doktorn Hugo Emanuel Hamberg såsom *amanuens vid meteorologiska centralanstalten* må åtnjutas af filosofie doktorn Nils Ekholm i samma egenskap, *dels ock* på extra stat för år 1904 beviljat till *upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid nämnda anstalt* 9,050 kronor, däraf 500 kronor såsom personligt tillägg i arfvodet åt Ekholm och 3,000 kronor såsom anslag till vetenskapligt biträde vid väderlekstjänsten, samt till *upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare* 300 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

94:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för *uppehållande af undervisningen vid läroanstalten i Bollnäs för öfveråriga döfstumma* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 16,400 kronor.

95:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *handtverksskolan i Kristinehamn för blinda* på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag till enahanda belopp, som för detta ändamål under närmast föregående år anvisats, eller 10,000 kronor.

96:o) På grund af hvad Eders Kungl. Maj:t därom föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat till *tryckning af blindskrifter*

2,500 kronor och till understöd åt blindlärareelever samt till reseunderstöd åt blindlärare 1,200 kronor.

97:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1903 ägt rum, till *resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor* (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter) på de villkor och under de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt föreskrifva, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 1,000 kronor.

Undervisningsanstalter för vanföra och lytta.

98:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till understöd åt de i Göteborg, Karlskrona, Helsingborg och Stockholm af föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade *undervisningsanstalter för vanföra och lytta* samt till bekostande af dessa anstalters inspektion på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 7,500 kronor.

Diverse anslag.

99:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1901—1903 ägt rum, för beredande af *religiönsvård åt svenske sjömän i utländska hamnar* samt åt andra därstädes sig uppehållande landsmän på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 15,000 kronor.

100:o) Sedan 1901 års Riksdag, med bifall till därom af Eders Kungl. Maj:t gjord framställning, beviljat på extra stat dels till anställande af *tre kontraktsadjunkter* inom södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 18,000 kronor, däraf 6,000 kronor att utgå under år 1902, dels ock till *reskostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 3,300 kronor, däraf 1,100 kronor att utgå under år 1902, samt 1902 års Riksdag anvisat för år 1903 af anslaget till kontraktsadjunkterna 6,000 kronor och af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 1,100 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1904 anvisa återstoden af de redan beviljade beloppen, eller af anslaget till kontraktsadjunkterna 6,000 kronor samt af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 1,100 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1904 anvisat af förut beviljade anslag *dels* till anställande af tre kontraktsadjunkter inom södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken, 6,000 kronor, *dels ock* till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 1,100 kronor.

101:o) Sedan 1902 års Riksdag, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, på extra stat beviljat *dels* till anställande af *två kontraktsadjunkter* inom Västerbottens fjärde kontrakt 12,000 kronor, däraf 4,000 kronor att utgå under 1903, *dels* till *resekostnadsersättning* åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, däraf 500 kronor att utgå under år 1903, *dels ock* till *två stipendier* för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, däraf 1,500 kronor att utgå under år 1903, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser, som kunde erfordras rörande anslagens användande, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af de beviljade beloppen anvisa för år 1904 af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af anslaget till stipendier 1,500 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, af förut beviljade anslag på extra stat för år 1904 anvisat *dels* till anställande af två kontraktsadjunkter inom Västerbottens fjärde kontrakt 4,000 kronor, *dels* till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 500 kronor, *dels ock* till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket, 1,500 kronor.

102:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till *resestipendier åt prästmän*, under de villkor och bestämmelser Eders Kungl. Maj:t kan finna godt föreskrifva, beviljat på extra stat för år 1904 ett belopp af 5,000 kronor.

103:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för år 1903 ägt rum, till bestridande af *kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen*, på extra stat för år 1904 beviljat ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

104:o) Sedan 1902 års Riksdag i anledning af Eders Kungl. Maj:ts framställning såsom bidrag till fullbordandet af den yttre *restaureringen utaf Dalhems kyrka* på Gotland, i enlighet med de närmare bestämmelser

Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela, beviljat ett anslag af 37,000 kronor och däraf på extra stat för år 1903 anvisat ett belopp af 18,500 kronor, under villkor att Dalhems församling jämlikt sitt å kyrkostämman den 29 juli 1901 fattade beslut dels ansvarade för hela den öfriga kostnaden, dels ock samtidigt låte utföra och bekosta de i kyrkans inre ännu återstående konstarbeten samt för öfrigt åtog sig bestyret med och ansvaret för restaureringens solida och värdiga utförande, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till fullbordandet af den yttre restaureringen utaf Dalhems kyrka på Gottland på extra stat för år 1904 anvisa återstoden af det beviljade anslaget, eller 18,500 kronor.

Riksdagen har af förut beviljadt anslag såsom bidrag till fullbordandet af den yttre restaureringen utaf Dalhems kyrka på Gottland på extra stat för år 1904 anvisat återstoden, 18,500 kronor.

105:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åtskilliga föregående år ägt rum, jämväl för år 1904 på extra stat beviljat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

106:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1903 ägt rum, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 50,000 kronor, att ställas till styrelsens för *nordiska museet* förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

107:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, har Riksdagen till *kulturlistoriska museet i Lund* på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 5,000 kronor, att ställas till styrelsens för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

108:o) I anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Nordiskt medicinskt arkiv*» jämväl för år 1904 på extra stat beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

109:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1896—1903 ägt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1904 beviljat 3,000 kronor.

110:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för år 1903 ägt rum, på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 1,200 kronor till understöd för fortsatt utgifvande af *tidskriften Sfinx*, med villkor att dess utgifvare till universitetsbiblioteket i Uppsala öfverlämnar 40 exemplar af tidskriften för att användas för bibliotekets bytesverksamhet med utlandet.

111:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för år 1904 beviljat ett extra anslag af 100,000 kronor, att på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 12 januari 1903 angifna villkor användas till *understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen.*

112:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904, såsom bidrag till betäckande af kostnaderna för de *föreläsningskurser*, som från universiteten i Uppsala och Lund varda på begäran vare sig af institution, som ej åtnjuter särskildt till föreläsningskurser för arbetsklassen beviljadt statsunderstöd, eller af viss kommun eller enskild person anordnade att under år 1904 hållas *utom universitetsstäderna*, anvisat ett belopp af 6,000 kronor, däraf 3,000 kronor till hvartera universitetet, att utgå under villkor att den, som föreläsning begärt, för betäckande af föreläsarens resekostnad och arfvode tillskjuter minst lika mycket som staten.

113:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser*, som äro afsedda att under sommaren 1904 *vid universitetet i Lund* för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 3,000 kronor.

114:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser och förevisningar*, som äro afsedda att under sommaren 1904 *i Stockholm* för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 4,000 kronor.

Riksdagen, som funnit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vara af beskaffenhet att böra bifallas, får alltså anmäla, att Riksdagen såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för de *föreläsningskurser och förevisningar*, som äro afsedda att under sommaren 1904 i Stockholm för allmänheten anordnas, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 4,000 kronor.

115:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen dels för *bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn Sven Hedins resa i Centralasien under åren 1899—1902* beviljat ett anslag af 75,000 kronor, att fördelas på åren 1904, 1905 och 1906 med 25,000 kronor hvarje år samt utgå under de af departementschefen i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikären den 12 januari 1903 angifna villkor och förbehåll, dels ock af omförmälda anslag på extra stat för år 1904 anvisat ett belopp af 25,000 kronor.

116:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för anordnande af *seismologiska undersökningar vid universitetet i Uppsala* på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 6,300 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit anfördt till stöd för den ifrågavarande framställningen, har Riksdagen ansett sig böra bevilja det äskade beloppet; och har Riksdagen velat framhålla, att genom anställande af en assistent för de seismologiska undersökningarna vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala äfven synes kunna afhjälpas det behof af ett mera fast biträde, som vid observatoriet lär hafva framträdtt oberoende af förslaget om inrättande därstädes af seismologiska undersökningar.

Anslaget har ansetts lämpligen böra uppdelas på sådant sätt, att anläggningskostnader och årliga utgifter hvar för sig upptoges.

Riksdagen får alltså anmäla, att Riksdagen, med anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1904 beviljat *dels* till inrättande af lokal och anskaffande af en själfregistrerande apparat för seismologiska undersökningar vid meteorologiska observatoriet i Uppsala m. m. ett anslag af 4,300 kronor, *dels ock* till aflöning åt en assistent vid det meteorologiska observatoriet i Uppsala samt till bestridande af löpande utgifter för de vid observatoriet anordnade seismologiska undersökningarna ett anslag af 2,000 kronor.

117:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat *dels* för underhåll och tillsyn af de i riket inrättade *vattenhöjdmätningstationerna m. m.* 2,800 kronor, *dels ock* till fortsatt sammanställning och bearbetande af *anteckningar öfver registrerade vattenhöjder* 1,300 kronor, eller tillhopa 4,100 kronor.

118:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen för befrämjande af den verksamhet, som enligt fastställda stadgar åligger *svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran*,

det år 1837 stiftade svenska nykterhetssällskapet, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 4,000 kronor.

119:o) Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1901—1903 ägt rum, på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 3,000 kronor, att utgå till *understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Uppsala* på villkor, som af Eders Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga.

120:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 6,000 kronor till *understöd åt Stockholms alkoholisthem* på villkor, som af Eders Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga.

121:o) På grund af Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1898—1903 ägt rum, för år 1904 anvisat ett belopp af 3,650 kronor, att på de villkor, som Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under sistnämnda år af tidskriften »*Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folklif*».

122:o) Sedan 1899 års Riksdag för åstadkommande af en utförlig *ordbok öfver Gottlands folkmål* beviljat ett anslag af 5,500 kronor och därpå uppförts på extra stat för hvart och ett af åren 1900—1903 ett belopp af 1,100 kronor, har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit, att återstående beloppet, 1,100 kronor, måtte på extra stat för år 1904 anvisas.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för åstadkommande af en utförlig ordbok öfver Gottlands folkmål af förut beviljad anslag på extra stat för år 1904 anvisat återstående beloppet, 1,100 kronor.

123:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning har Riksdagen till *pedagogiska biblioteket i Stockholm* på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 4,000 kronor.

124:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1904 beviljat ett anslag af 6,300 kronor till understöd, under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, åt de vid Uppsala enskilda läroverk och Ateneum för flickor i

Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anordnade undervisningskurser för *utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi.*

125:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *Sveriges centralförening för idrottens främjande* på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 20,000 kronor att utgå enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke vunnit Riksdagens bifall.

126:o) Eders Kungl. Maj:t har under denna hufvudtitel i punkten 123 föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 12 januari 1903 angifna grunder, af *dyrtidstillägg* för år 1903 åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till ecklesiastikdepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1904 anvisa såsom förslagsanslag att belopp af 450,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmäler, har Riksdagen, i anledning af hvad Eders Kungl. Maj:ts sålunda föreslagit, för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjante inom ecklesiastikdepartementets afdelning af Eders Kungl. Maj:ts kansli samt till ecklesiastikdepartementet hörande ämbetsverk, kårer och stater, under åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1904 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 450,000 kronor, att utbetalas med iakttagande, att för beräkning af dyrtidstillägg skola gälla de i nämnda skrifvelse angifna grunder.

127:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *återgåldande af belopp, som förskottsvis utbetalts af marinförvaltningen med 69,004 kronor 25 öre samt af statskontoret med 240,830 kronor 44 öre, eller tillhopa 309,834 kronor 69 öre, på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag, hvilket, till undvikande af öretal i riksstaten, borde bestämmas till 309,835 kronor.*

Riksdagen har, till ersättning af förenämnda förskott, på extra stat för år 1904 beviljat ett belopp af 309,835 kronor.

128:o) Uti en den 17 april 1903 aflåten proposition har Eders Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för *Sveriges deltagande inom konst- och undervisningsafdelningarna af 1904 års världs-*

utställningen i S:t Louis på extra stat för år 1904 anvisa ett anslag af 120,000 kronor.

Riksdagen har ansett önskvärdt, att Sverige måtte blifva officiellt representeradt vid 1904 års världsutställning i S:t Louis, helst som detta kan antagas öfverensstämma med önskningarna hos de i Amerikas förenta stater bosatta svenskarna och vara ägnadt att stärka de band, som fortfarande förena dem med hemlandet; och har Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad chefen för ecklesiastikdepartementet yttrat till statsrådsprotokollet, hyst den uppfattning, att det officiella deltagandet från Sveriges sida bör omfatta afdelningarna för konst och för undervisning, inom hvilka afdelningar vårt land torde hafva särskildt goda förutsättningar för att kunna med framgång upptaga en täflan med de större kulturländerna.

I de tre konstnärsföreningarnas i statsrådsprotokollet intagna skrifvelse till akademien för de fria konsterna har uttryckts den önskan, att från statens samlingar måtte utlämnas de konstverk, som kunde anses erforderliga för att den ifrågavarande utställningen skulle lämna en fullständig bild af konstutvecklingen i vårt land. I anledning häraf har Riksdagen ansett sig böra uttala, att då det inträffat, att konstverk, som varit från statens samlingar utlämnade för att på annan ort utställas, vid återställandet befunnits mer eller mindre skadade och då vid den förflyttning, som härvidlag skulle ifrågakomma, full säkerhet för konstverkens återlämnande i oskadadt skick svårligen lärer kunna vinnas, betänkligheter synas möta emot sådant medgifvande, som af konstnärsföreningarna blifvit ifrågasatt.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, för Sveriges deltagande i konst- och undervisningsafdelningarna af 1904 års världsutställning i S:t Louis på extra stat för år 1904 anvisat ett anslag af 120,000 kronor.

Stockholm den 22 maj 1903.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.**Ordinarie anslagen under riksstatens Åttonde hufvudtitel.**

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Ecklesiastikdepartementet.								
Departementschefen	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli. Nuvarande belopp	81,800	—	—	—	—	—	81,800	—
Ökas å anslaget för amanuenser, vikariatsersättning, renskrifning m. m. med	4,700	—	—	—	—	—	4,700	—
Riks- och landsarkiven	58,000	—	—	—	—	—	58,000	—
Kungl. biblioteket	78,700	—	—	—	—	—	78,700	—
Nationalmuseum (däraf fyra särskilda <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 26,800 kr.). Nuvarande belopp	59,850	—	—	—	—	—	59,850	—
Ökas å anslaget till brännmaterial m. m. med	1,000	—	—	—	—	—	1,000	—
hvarjämte berörda anslag med belopp af 6,000 kronor uppföres såsom <i>reservationsanslag</i> , så att rubriken ändras till:	60,850	—	—	—	—	—	60,850	—
Nationalmuseum (däraf fem särskilda <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 32,800 kronor.)								
Kleresistaten. Nuvarande anvisning i kontant	29,652	—	—	—	—	—	29,652	—
Ökas till ersättning för prostetunnor å kontraktsposten i Västerbottens andra kontrakt med	57	—	2,500	—	337,087	—	369,296	—
Domkapitlens expeditioner. Nuvarande belopp	79,580	—	—	—	—	—	79,580	—
Ökas med	6,350	—	—	—	—	—	6,350	—
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	55,000	—	—	—	—	—	55,000	—
Universitetet (däraf 162,700 kronor <i>förslagsanslag</i>). Nuvarande belopp	856,724	—	—	—	—	—	856,724	—
Transport	856,724	—	2,500	—	337,087	—	811,276	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Fribeter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 856,724: —	471,689	—	2,500	—	337,087	—	811,276	—
Ökas för upprättande af en ordinarie professur i germaniska språk vid universitetet i Uppsala med 6,000: —								
» upprättande af en ordinarie professur i germaniska språk vid universitetet i Lund med 6,000: —								
» höjning af materielanslaget till patologiska institutionen vid universitetet i Uppsala med 1,000: —								
till materiel för den oftalmiatrika kliniken vid universitetet i Uppsala med 500: —								
» arfvode åt en amanuens å den obstetrisk-gynekologiska kliniken vid universitetet Lund med ... 900: —								
för höjning af anslaget till materiel för fysiska institutionen vid universitetet i Lund med 1,500: —								
» höjning af anslaget till materiel för geologisk-mineralogiska institutionen vid universitetet i Lund med 300: — 16,200: —	872,924	—	—	—	—	—	872,924	—
Karolinska mediko-kirurgiska institutet. (Däraf 14,500 kronor till tandläkareinstitutet, förslagsanslag, högst.) Nuvarande belopp..... 210,300: —								
Transport 210,300: —	1,344,613	—	2,500	—	337,087	—	1,684,200	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 210,300: —	1,344,613	—	2,500	—	337,087	—	1,684,200	—
Ökas för höjning af arfvodet åt amanu- ensen å institutets histologiska afdelning med 400: —								
» höjning af anslaget till anskaffning af materiel m. m. för undervisningen i kli- nisk medicin vid in- stitutet med 1,000: —								
» höjning af arfvodet åt kanslerssekrete- raren 250: —								
1,650: —	211,950	—	—	—	—	—	211,950	—
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i> . Nuvarande belopp 3,330,611: —								
Ökas för utvidgning af Östermalms femklassiga allmänna läroverk till ett å reallinjen fullständigt läroverk med 14,150: —	3,344,761	—	—	—	—	—	3,344,761	—
Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läro- verken under förfall på grund af sjukdom, <i>för- slagsanslag</i>	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Understöd åt enskilda läroverk, <i>förslagsanslag</i> , högst	60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
Högre skolor för kvinnlig ungdom	347,500	—	—	—	—	—	347,500	—
Högre lärarinneseminarier	43,500	—	—	—	—	—	43,500	—
Pedagogier och folkskolor	24,406	—	—	760	—	—	25,166	—
Folkundervisningen: Seminarier för folkskolelärares bildande. Nuvarande belopp 347,425: —								
Ökas för folkskolelärarinne- seminariet i Lands- krona m. m. med ... 24,825: —								
» för tillgodo- seende af vissa lärares och lärarinnors rätt till ålders- tillägg 600: —								
25,425: —	372,850: —							
Transport 372,850: —	5,381,730	—	2,500	—	337,847	—	5,722,077	—

		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	372,850: —	5,381,730		2,500		337,847		5,722,077	
Stipendier för seminarieelever. Nuvarande belopp	75,000: —								
Ökas med	6,250: —								
Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer	95,000: —								
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor	20,000: —								
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>	569,100: —								
Understöd åt högre folkskolor, <i>reservationsanslag</i>	25,000: —								
Anslaget uppföres såsom <i>förslagsanslag</i> .									
Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskolelärareseminarium sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	4,000: —								
Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskolelärares och småskolelärarynnors bildande, <i>förslagsanslag</i>	20,000: —								
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i>	45,000: —								
Lönertilskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	5,250,000: —								
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	120,000: —								
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningskolan, <i>förslagsanslag</i>	50,000: —								
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i>	240,000: —								
För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i>	90,000: —								
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid									
Transport	6,413,100: —	5,381,730		2,500		337,847		5,722,077	

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport 6,413,100: —	5,381,730	—	2,500	—	337,847	—	5,722,077	—
folkskola eller småskola, <i>förslags- anslag</i>	75,000	—	—	—	—	—	—	—
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskoleläraresemina- rium, <i>förslagsanslag</i>	2,000	—	—	—	—	—	—	—
Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid högre folkskola, <i>förslags- anslag</i>	2,000	—	—	—	—	—	—	—
6,492,100	6,492,100	—	—	—	—	—	6,492,100	—
De tekniska läroverken	518,275	—	—	—	—	—	518,275	—
Gymnastiska centralinstitutet	39,650	—	—	—	—	—	39,650	—
Farmaceutiska institutet	34,000	—	—	—	—	—	34,000	—
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	46,858	—	—	—	—	—	46,858	—
Veterinärundervisningen	58,500	—	—	—	—	—	58,500	—
Svenska akademien	8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
Vetenskapsakademien	14,460	—	—	—	—	—	14,460	—
Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien (däraf 450 kronor <i>reservationsanslag</i>)	38,650	—	—	—	—	—	38,650	—
Akademien för de fria konsterna (däraf tvenne <i>reser- vationsanslag</i> å tillhopa 24,500 kronor)	65,400	—	—	—	—	—	65,400	—
Musikaliska akademien (däraf 6,000 kronor <i>reserva- tionsanslag</i>)	51,200	—	—	—	—	—	51,200	—
Naturhistoriska riksmuseum	84,450	—	—	—	—	—	84,450	—
Meteorologiska centralanstalten (däraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	25,050	—	—	—	—	—	25,050	—
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:								
Till befrämjande af döfstumundervisningen, <i>för- slagsanslag</i>	200,000	—	—	—	—	—	—	—
Institutet för blinda	50,150	—	—	—	—	—	—	—
Förskolan för blinda i Växjö	12,300	—	—	—	—	—	—	—
Förskolan för blinda å Tomtebodå	10,500	—	—	—	—	—	—	—
272,950	272,950	—	—	—	—	—	272,950	—
Serafimerlasarettet	120,000	—	—	—	—	—	120,000	—
Stora barnhuset i Stockholm	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
Frimurarebarnhuset	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
Barnhusen i landsorten	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
Transport	13,360,653	—	2,500	—	337,847	—	13,701,000	—

	Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.				S u m m a.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	13,360,653	—	2,500	—	337,847	—	13,701,000	—
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslagsanslag</i> .								
Nuvarande belopp	150,000	—						
Ökas med	10,000	—						
	160,000	—					160,000	—
Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt afseende försummade barn, <i>förslagsanslag</i>	70,000	—					70,000	—
Kyrkors underhåll	1,028	—			169,400	—	170,428	—
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>	26,500	—					26,500	—
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	41,360	—					41,360	—
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	798	—					798	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> (däraf till domkapitlens expeditioner högst 9,000 kronor). Nuvarande belopp	16,029	—						
Ökas för jämnande af hufvudtitelns slutsumma med	31	—						
	16,060	—					16,060	—
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	15,000	—					15,000	—
Summa	13,691,399	—	2,500	—	507,247	—	14,201,146	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Åttonde hufvudtitel.**

Ecklesiastikdepartementet.		Kronor	ö.
<i>Riks- och landsarkiven:</i>			
Till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän i riksarkivet...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vikt för fäderneslandets historia ...	3,000: —		
» fortsatt utgifvande af »Svenska riksdagsakter» m. m.	1,500: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Uppsala ...	1,800: —		
» arfvode åt en amanuens vid landsarkivet i Lund	1,800: —		
För beredande af ökad tillgång till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet i Vadstena ...	1,300: —		
Till anordnande af lokal för förvaring af äldre arkivalier från Gottlands län m. m.	19,100: —	31,500	—
<i>Nationalmuseum:</i>			
För vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	5,100: —		
» anordnande af nattlig bevakning vid nationalmuseumbyggnaden	2,000: —		
» biträde vid vård och tillhandahållande af handtecknings- och gravyr-samlingen äfvensom för vetenskaplig bearbetning af samlingarna	2,000: —		
» restaurering af taflor, tillhörande statens i nationalmusei förråd m. m. befintliga konstsamlingar	5,000: —	14,100	—
<i>Lifrustkammaren:</i>			
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna		6,200	—
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>			
För betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar samt för oförutsedda, oundgängliga behof vid deras expeditioner	2,500: —		
Till förstärkande af ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner	2,970: —		
» anskaffning af möbler m. m. för domkapitlet i Luleå	3,500: —	8,970	—
	Transport	60,770	—

		Kronor	ö.
<i>Universiteten:</i>		Transport	60,770
Till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Uppsala.....	9,000: —		
» arfvode åt en lärare vid universitetet i Uppsala i fiusk- ugriska språk.....	2,500: —		
» arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universi- tetsbiblioteket i Uppsala.....	3,500: —		
För utgifvande i tryck af vederbörligen granskade anteck- ningar efter föreläsningar, hållna inom juridiska fakul- teterna vid rikets universitet.....	6,000: —		
Till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund.....	9,000: —		
För uppehållande af undervisning i entomologi m. m. vid universitetet i Lund.....	3,000: —		
» aflönande af en föreståndare för universitetets i Lund historiska museum samt mynt- och medaljkabinett ..	2,000: —		
Till personligt lönetillägg åt akademikamreraren i Lund Oscar Gerhard Regnell.....	750: —		
» arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund.....	2,500: —		
För uppförande af en byggnad, afsedd att inrymma elek- tricitetsverk för vissa institutioner vid universitetet i Lund m. m.....	10,000: —		
» inköp af instrument och inredningsartiklar för fysiska institutionen vid universitetet i Lund.....	2,500: —		
			50,750
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>			
Till arfvode åt en amanuens vid institutets medicinska poliklinik å serafimerlasarettet.....	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets kirurgiska poli- klinik å serafimerlasarettet.....	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets oftalmiatrikska poliklinik å serafimerlasarettet.....	750: —		
» arfvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik å Sabbatsbergs sjukhus.....	900: —		
» städning och uppässning vid institutets hygieniska in- stitution.....	500: —		
» en pediatrik klinik vid Kronprinsessan Lovisas vård- anstalt för sjuka barn.....	1,800: —		
» en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm.....	2,800: —		
Transport		8,250: —	111,520

		Kronor	ö.
	Transport	8,250: —	111,520
Till	anskaffande och underhåll af materiel för oftalmiatriska kliniken vid institutet	500: —	
»	bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —	
»	inköp af nya mikroskop för den histologiska afdelningen af institutet	3,964: —	
För	upprätthållande af undervisning och sjukvård vid vissa obstetriska och gynekologiska kliniker under en del af år 1904	1,500: —	15,714
<i>Allmänna läroverken och pedagogierna:</i>			
Till	beredande af tillfällig löneförbättring åt lärarne vid de allmänna läroverken och pedagogierna	481,600: —	
För	utvidgning af Östermalms allmänna läroverk	3,850: —	
Till	arfvoden åt extra och vikarierande ämneslärare vid de allmänna läroverken	150,000: —	635,450
<i>Högre skolor för kvinnlig ungdom:</i>			
Till	resestipendier åt föreståndarinnor och lärarinnor vid högre skolor för kvinnlig ungdom och samskolor		6,000
<i>Högre lärarinneseminarier:</i>			
För	uppehållande af undervisningen vid seminariet	8,000: —	
»	uppehållande af den valfria fjärde årskursen vid seminariet	3,000: —	
»	undervisning i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan för flickor	5,000: —	
»	beredande åt lärare och lärarinnor af tillfällig löneförbättring	3,250: —	19,250
<i>Folkundervisningen:</i>			
För	uppförande af en byggnad för undervisning i gymnastik, teckning och musik vid folkskolelärararseminariet i Linköping	25,000: —	
För	uppehållande af undervisningen uti en folkskolans högre afdelning vid den med folkskolelärarinneseminariet i Kalmar förenade öfningsskolan	1,650: —	
	Transport	26,650: —	787,934

		Kronor	ö.
	Transport	26,650: —	787,934
Till inköp af en tomt för ökad utrymme åt folkskole-	lärarinneseminarier i Stockholm	124,800: —	
» uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskole-	lärareseminarium i Strängnäs	48,500: —	
För uppehållande af undervisningen vid folkskolelärare-	seminariet i Strängnäs	43,448: —	
Till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskole-	lärareseminarierna samt arvoden åt teckningslärare		
	för extra tjänstgöring och extra arvoden åt musik-	39,000: —	
	lärare vid dessa seminarier		
» anordnande af repetitionskurser i gymnastik för folk-	skolelärare	7,000: —	
För beredande af möjlighet till skolgång för fattiga barn	inom Vilhelmina församlings fjälltrakter och inom		
	Risbäcks kapellförsamling	5,000: —	
Till upphjälpande af skolväsendet inom Arjepluogs för-	samling	600: —	
» understöd åt mindre bemedlade manliga och kvinn-	liga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta		
	bidrag af statsmedel	25,000: —	
» resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lära-	rinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinnesemi-	2,000: —	
	narierna		
» resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor		4,000: —	325,998
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska högskolan		17,500: —	
» utförande af anordningar vid tekniska högskolan för	att erhålla elektrisk ström från Stockholms stads		
	elektricitetsverk	5,000: —	
» förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i	Stockholm	2,000: —	
» inköp och underhåll af inventarier och undervisnings-	materiel vid tekniska skolan i Stockholm	750: —	
För uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-	skolan i Norrköping	2,800: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-	skolan i Malmö	12,050: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementar-	skolan i Örebro	17,530: —	
	Transport	57,630: —	1,113,932

	Kronor	ö.
Transport	57,630: —	1,113,932 —
För uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Borås	3,850: —	
» uppehållande af verksamheten vid tekniska elementarskolan i Hernösand	3,675: —	
Till understöd åt lägre tekniska yrkesskolor samt till bestridande af kostnader för inspektion af dessa skolor	70,000: —	135,155 —
<i>Gymnastiska centralinstitutet.</i>		
För uppehållande af undervisningen i den kvinnliga lärokursen vid institutet med ett ökad antal elever		4,700 —
<i>Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen:</i>		
Till anordnande af repetitionskurser för äldre barnmorskor m. m.		3,000 —
<i>Veterinärundervisningen:</i>		
Till veterinärrättningen i Skara		900 —
<i>Vetenskapsakademien:</i>		
För inlösen af en internationell katalog öfver naturvetenskaplig litteratur	2,000: —	
» upprätthållande af den för upprättande af en internationell katalog öfver naturvetenskaplig litteratur anordnade regionalbyrån för Sverige	1,600: —	3,600 —
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:</i>		
Understöd till företagande af forskningar efter svenska minnen i främmande länder	3,000: —	
Till fortsättande och avslutande af konserveringsarbetena å Visby stadsmur med Visborgs slott	9,500: —	
För aftäckande och konservering af lämningarna af Riseberga kloster	2,000: —	14,500 —
<i>Musikaliska akademien:</i>		
För anordnande af ökad undervisning vid musikkonservatorium m. m.		6,532 —
Transport		1,282,319 —

		Kronor	ö.
<i>Naturhistoriska riksmuseum:</i>		Transport	1,282,319
Till vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska afdelning	3,500: —		
» inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden därstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter	2,000: —	5,500	
<i>Meteorologiska centralanstalten:</i>			
Till upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjänst vid anstalten	9,050: —		
» upprätthållande af en meteorologisk station i Gellivare	300: —	9,350	
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>			
För uppehållande af undervisningen vid läroanstalten i Bollnäs för öfveråriga döfstumma	16,400: —		
Till handverksskolan i Kristinehamn för blinda	10,000: —		
» tryckning af blindskrifter	2,500: —		
» understöd åt blindlärareelever och reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —		
» resestipendier åt föreståndare, lärare och lärarinnor vid rikets abnormskolor (döfstumskolor, blindskolor och sinnesslöanstalter)	1,000: —	31,100	
<i>Undervisningsanstalter för vanföra och lytta:</i>			
Till understöd åt undervisningsanstalter för vanföra och lytta m. m....		7,500	
<i>Diverse anslag:</i>			
För beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar	15,000: —		
Till anställande af tre kontraktsadjunkter inom södra lappmarkens kontrakt samt de delar af Västerbottens andra och tredje kontrakt, som tillhöra lappmarken	6,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	1,100: —		
» anställande af två kontraktsadjunkter inom Västerbottens fjärde kontrakt.....	4,000: —		
» resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter ...	500: —		
	Transport 26,600: —	1,335,769	

		Kronor	ö.
	Transport	26,600: —	1,335,769 —
Till två stipendier för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket		1,500: —	
» resestipendier åt prästmän		5,000: —	
» bestridande af kostnaderna för viss utredning rörande ecklesiastika boställen, <i>förslagsanslag</i>		10,000: —	
Bidrag till fullbordandet af den yttre restaureringen utaf Dalhems kyrka på Gottland		18,500: —	
Till svenska fornskriftsällskapet		2,000: —	
» nordiska museet		50,000: —	
» kulturhistoriska museet i Lund		5,000: —	
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Nordiskt medicinskt arkiv»		3,000: —	
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Acta mathematica»		3,000: —	
» understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Sfinx»		1,200: —	
» understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen	100,000: —		
Bidrag till betäckande af kostnaderna för de från universiteten i Uppsala och Lund utom universitetsstäderna under år 1904 anordnade föreläsningskurser		6,000: —	
Bidrag till betäckande af kostnaderna för de för allmänheten afsedda föreläsningskurser under år 1904 vid universitetet i Lund		3,000: —	
Bidrag till betäckande af kostnaderna för de för allmänheten afsedda föreläsningskurser och förevisningar i Stockholm under år 1904		4,000: —	
För bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af filosofie doktorn Sven Hedins resa i Centralasien 1899—1902		25,000: —	
Till inrättande af lokal och anskaffande af en självregistrerande apparat för seismologiska undersökningar vid meteorologiska observatoriet i Uppsala m. m.		4,300: —	
» aflöning åt en assistent för de seismologiska undersökningarna vid meteorologiska observatoriet i Uppsala m. m.		2,000: —	
För underhåll och tillsyn af de i riket inrättade vattenhöjdmättningsstationerna m. m.		2,800: —	
Till fortsatt sammanställning och bearbetande af anteckningar öfver registrerade vattenhöjder		1,300: —	
För befrämjande af svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran verksamhet		4,000: —	
Till understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Uppsala ..		3,000: —	
	Transport	281,200: —	1,335,769 —

		Kronor	ö.
	Transport	281,200: —	
Till	understöd åt Stockholms alkoholisthem	6,000: —	1,335,769
»	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folkli»	3,650: —	
För	åstadkommande af en utförlig ordbok öfver Gottlands folkmål	1,100: —	
Till	pedagogiska biblioteket i Stockholm	4,000: —	
»	understöd för anordnande af vissa undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	6,300: —	
»	beredande af dyrtidstillägg för år 1903 åt en del tjänstemän och betjante i ecklesiastikdepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>	450,000: —	
För	återgåldande af utaf marinförvaltningen och statskontoret förskottsvis utbetalda belopp	309,835: —	
»	Sveriges deltagande inom konst- och undervisningsafdelningarna af 1904 års världsutställning i S:t Louis	120,000: —	1,182,085
Summa			2,517,854